

Касым-Жомарт Токаев принял участие в форуме Президентского молодежного кадрового резерва

Стр. 2

"Karabağ'da işgalin sona ermesiyle bölgeimizde kalıcı barış için tarihi bir fırsat penceresi açıldı"

3. Sayfa

AHISKA

23 ŞUBAT 2024 SAYI 8 (976)

KURUCUSU ZİYATDİN KASSANOV

KUBBETÜ'L-İSLAM KUTLU ŞEHİR AHLATA, KUTLU GÖÇ BAŞLADI...

8. Sayfa

Счастливы ли казахстанские семьи, рассказала Аида Балаева

Стр. 4

Қазақ киносының атасы Шәкен Аймановқа 110 жыл толды

4-бет

Свежий хлеб в каждый дом

В Турксибском районе города Алматы проживает уважаемый аксакал, которому в текущем году исполняется 98 лет - Оруч Мустафаев. Как и 186 тысяч ахыскинцев он был депортирован из родного села Панакет Аспинзского района в Центральную Азию. Оруч Юсуфоглы родился 12 мая 1926 года в селе Панакет.

Стр. 7

Жастарға мүмкіндік, ғарыштық технологиялар бүгінгі мен ертеңі

5-бет

ПАМЯТЬ НАРОДА

Уже давно отремела ВОВ, затронувшая каждую советскую семью, оставив горькую память. Я постараюсь рассказать об одном из сыновей нашего народа, который долго искал свою семью, своих родных и близких, которых насильственным образом депортировали с исторической родины. Тут не нужно обижаться на кого-то отдельно, т.к. была такая система...

Стр. 10

Ғасыр ақыны» атанған Мұқағали жырлары жылдан — жылға, ғасырдан — ғасырға жалғаса бермек! Мұқағали — мәңгілік өмір!

12-бет

Касым-Жомарт Токаев принял участие в форуме Президентского молодежного кадрового резерва

Перед началом заседания Главе государства были презентованы проекты, реализуемые в течение нескольких лет под руководством членов Президентского молодежного кадрового резерва. В частности, Президент был проинформирован об особенностях информационной системы «Е-қызмет», экспортном потенциале продукции компании Citix, опыте национальной компании Kazakh Invest по привлечению инвесторов в обрабатывающую промышленность и энергетический сектор, а также об оптимизации бюджетных процессов с помощью информационной системы eAkimat365.

Обращаясь к участникам форума, Касым-Жомарт Токаев положительно оценил инновационный поиск молодежи и отметил, что подобные инициативы всегда будут получать поддержку со стороны государственных органов. По мнению Президента, образованные, по-настоящему патристические граждане, способные критически мыслить, должны принимать активное участие в деле управления государством.

Президентский молодежный кадровый резерв предоставляет уникальную возможность именно для такой целеустремленной молодежи. Сегодня в состав резерва входит 400 специалистов, 260 из них, или 70 процентов, назначены на ответственные должности в центральных и местных органах власти. Многие работают в квазигосударственном секторе и в сфере бизнеса. В этой связи хочу отметить большой вклад бывшего председателя Агентства по делам государственной службы Анар Жайлгановой в реализацию данной инициативы. В настоящее время в стране проводятся масштабные реформы. Предпринимаются новые решительные шаги во благо процветания нашего государства. Считаю, что такие одаренные молодые люди, как вы, должны стать движущей силой и надежной опорой этих преобразований, — подчеркнул Глава государства.

Касым-Жомарт Токаев сообщил, что в ближайшее время начнется отбор в региональный молодежный кадровый резерв. Акимам поручено обеспечить его прозрачное и справедливое прохождение. Кроме того, при формировании кадрового резерва будет учитываться специфика социально-экономической ситуации в каждой области. Президент подробно остановился на вопросах формирования новой культуры и ценностных ориентиров государственных служащих. По его мнению, во всех сферах, особенно в государственных органах, необходимо следовать принципу верховенства закона и порядка.

Должна быть диктатура закона и порядка. Без этого мы не сможем удержать нашу страну в этих сложнейших геополитических условиях. Мы должны это хорошо понимать. Не только государственные служащие, но и все общество должно неуклонно следовать закону. Это нисколько не означает ограничение демократии, напротив, это дает основу для построения суверенной, зрелой демократии в нашей стране, — сказал Глава государства. По мнению Касым-Жомарта Токаева, представители власти все-

гда должны находиться в тесном контакте с населением. Их главной задачей должно быть своевременное решение любых проблем. Именно такие ценности должны утверждаться в «Слышащем государстве».

Далее в выступлении было отмечено, что на государственной службе сейчас ощущается определенный дефицит сильных отраслевых специалистов.

Тем временем в стране достаточно успешных людей в сферах бизнеса, сельского хозяйства, финансов, медицины, образования и других секторах. Нужно задействовать потенциал таких кадров, ориентированных на конкретный результат и потребности потребителя. Необходимо продолжить внедрение гибридной модели государственной службы. Для этого предстоит детально проработать вопросы более свободного, менее регламентированного приема на госслужбу квалифицированных кадров из частного сектора, — сказал Глава государства.

Этот показатель ниже — 39%. Мой значительный опыт на государственной службе подсказывает, что женщин нужно привлекать. Во-первых, не в обиду будет сказано мужчинам, женщины все-таки более внимательны к работе, более тщательно подходят, не подвержены коррупционным проявлениям и действиям. Статистика Агентства по противодействию коррупции говорит о том, что женщины ведут себя более ответственно. Значительный дисбаланс наблюдается среди политических служащих, менее 10% из которых — женщины. Имеются диспропорции и в отношении доли молодежи на госслужбе. Необходимо увеличить количество женщин, молодежи и граждан с ограниченными возможностями на государственной службе. В частности, им должны быть предоставлены более широкие возможности для работы на руководящих должностях, — отметил Президент.

Касым-Жомарт Токаев акцентировал внимание на активизации института наставничества для

влияем времени и запросам общества. Следует установить четкие критерии, по которым будет оцениваться деятельность государственных служащих. Другими словами, система оценки должна постоянно обновляться. Важно, чтобы вся работа, выполненная госслужащими, учитывалась. Главное, чтобы каждый государственный служащий был готов работать максимально эффективно в соответствии со стратегическими задачами, стоящими перед страной, — сказал Глава государства.

Наряду с этим Президент призвал оптимизировать систему государственной службы с помощью ИТ-решений.

Необходимо эффективно использовать технологические инструменты интеллекта (AI) и Big Data, то есть большие данные. С помощью современных технологий следует усовершенствовать способы взаимодействия с населением, ведь все важные решения должны приниматься с учетом мнения граждан, — сказал Касым-Жомарт Токаев.

Президент напомнил, что где бы он ни находился, его всегда волнует будущее молодого поколения.

— Я возлагаю на вас большие надежды. Я буду делать все возможное, чтобы поддержать вашу работу во всех секторах, будь то экономика, государственная служба и так далее. Вы взрослеете, мы стареем. Это вполне нормально. Придет время, и мы уступим вам место. Мы уйдем на пенсию, а вы придете нам на смену. Но вы должны быть готовы служить своей стране, служить нашей Родине. Мы вступаем в очень трудное время, мы видим, какие потрясения происходят за рубежом, — сказал он.

В заключение Глава государства подчеркнул, что на специалистов Президентского молодежного кадрового резерва возлагается огромная ответственность, ведь их главная задача — защита интересов государства.

— Вы в скором времени подойдете к тому, что будете принимать самые ответственные решения на благо государства, будете руководить нашей страной в самых разных секторах, будь то Правительство или квазигосударственный сектор. Ну и, конечно же, вы будете работать в частном секторе. Поэтому я с большой надеждой смотрю на вас. Прежде всего, необходимо понимать эту огромную ответственность. Какой бы ни была отрасль, главной целью должны быть интересы государства. Как известно, недавно я провел расширенное заседание Правительства, на котором остановился на конкретных мерах по реализации новой экономической политики Казахстана. Сейчас перед нами стоят масштабные задачи, — сказал Президент.

На форуме также выступили директор департамента институциональных партнеров Kazakhstan Investment Development Fund (KIDF) Management Company Жанар Нуржанова, разработчик системы машинного обучения Wand synthesis AI Алибек Сайланбаев, аким Хромтауского района Актюбинской области Нурхан Тлеумратов, директор департамента развития инноваций министерства цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности Дархан Мырзабаев.

Президент подчеркнул, что для повышения привлекательности государственной службы необходимо установить заработную плату, конкурентную с частным сектором.

Считаю, что государственные служащие, которые находятся на работе, как правило, с 8-9 утра и до 8-9 вечера, должны получать определенную материальную компенсацию, но не перебарщивая с заработной платой и премиями. Вопрос актуальный. Мы будем решать его именно в пользу государственных служащих. Вопрос с жильем также нужно решать соответствующим образом. В этой связи стоит обратить внимание на опыт Сингапура и других стран. Необходимо рассмотреть эффективные подходы и методы в системе государственно-управления, — заявил Касым-Жомарт Токаев.

Глава государства считает важным привлекать на государственную службу ученых, экспертов и активных граждан, особенно волонтеров. Наряду с этим Президент отметил, что наша страна строит справедливое государство и инклюзивное общество, поэтому важен вопрос обеспечения гендерного баланса на государственной службе. Несмотря на то, что доля женщин в госаппарате составляет около 55%, среди руководящего со-

дета этот показатель ниже — 39%. Мой значительный опыт на государственной службе подсказывает, что женщин нужно привлекать. Во-первых, не в обиду будет сказано мужчинам, женщины все-таки более внимательны к работе, более тщательно подходят, не подвержены коррупционным проявлениям и действиям. Статистика Агентства по противодействию коррупции говорит о том, что женщины ведут себя более ответственно. Значительный дисбаланс наблюдается среди политических служащих, менее 10% из которых — женщины. Имеются диспропорции и в отношении доли молодежи на госслужбе. Необходимо увеличить количество женщин, молодежи и граждан с ограниченными возможностями на государственной службе. В частности, им должны быть предоставлены более широкие возможности для работы на руководящих должностях, — отметил Президент.

Касым-Жомарт Токаев акцентировал внимание на активизации института наставничества для

влияем времени и запросам общества. Следует установить четкие критерии, по которым будет оцениваться деятельность государственных служащих. Другими словами, система оценки должна постоянно обновляться. Важно, чтобы вся работа, выполненная госслужащими, учитывалась. Главное, чтобы каждый государственный служащий был готов работать максимально эффективно в соответствии со стратегическими задачами, стоящими перед страной, — сказал Глава государства.

Наряду с этим Президент призвал оптимизировать систему государственной службы с помощью ИТ-решений. Необходимо эффективно использовать технологические инструменты интеллекта (AI) и Big Data, то есть большие данные. С помощью современных технологий следует усовершенствовать способы взаимодействия с населением, ведь все важные решения должны приниматься с учетом мнения граждан, — сказал Касым-Жомарт Токаев.

“Karabağ’da işgalin sona ermesiyle bölgemizde kalıcı barış için tarihî bir fırsat penceresi açıldı”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev ile düzenlediği ortak basın toplantısında yaptığı açıklamada, “Karabağ’da işgalin sona ermesiyle birlikte bölgemizde kalıcı barış için tarihi bir fırsat penceresini kapamaması çok önemlidir” dedi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Cumhurbaşkanlığı Külliyesindeki baş başa ve heyetler arası görüşmeler ile anlaşmaların imza töreninin ardından ortak basın toplantısı düzenledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev’in halkının yüksek teveccühi ile beşinci defa Azerbaycan Cumhurbaşkanı seçilmesi dolayısıyla tebrik etti.

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev’in cumhurbaşkanı seçilmesinin hemen ardından ilk resmi yurt dışı ziyaretini Türkiye’ye yapmasından büyük bir bahtıyarlık duyduğunu ifade eden Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü: «7 Şubat’ta gerçekleştirilen cumhurbaşkanlığı seçimleri, ilk defa Azerbaycan’ın emgenem topraklarının tümünde düzenlenmiş olması nedeniyle tarihi öneme sahiptir. Seçim sonuçlarının, Türkiye-Azerbaycan münasebetleri ve kardeş Azerbaycan halkı için hayırlı vesile olmasını diliyorum. Azerbaycan seçim sürecinde maalesef bazı haksız uygulamalara maruz kaldı. Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisinde Azerbaycan heyetinin bu sene düzenlenecek toplantılara katılımını engellemesi yönünde alınan karar karşısında tepkimizi güçlü şekilde gösterdik. Bu meclisin çatışma değil, parlamenter demokrasiyi güçlendirecek bir diyalog platformu olması gerektiğini vurgulamaya devam edeceğiz. Alman karar geçersiz kılınana kadar Azerbaycan’a desteğimizi ve bu doğrultudaki girişimlerimizi sürdüreceğiz.»

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev ile gerçekleştirildiği görüşmelerde ikili ilişkilerin tüm yönlerini gözden geçirdiklerini, bölgesel ve uluslararası konuları değerlendirdiklerini dile getirdi.

“TOPLAM TİCARET HACMİMİZ GEÇTİĞİMİZ SENE İLK DEFA 7,5 MİLYAR DOLAR SEVİYESİNİ YAKALADI”

Azerbaycan ile işbirliğinin «Umum-millî Lider» merhum Haydar Aliyev’in işaret ettiği «tek millet, iki devlet» temelinden ilerlediğini gördüklerini vurgulayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları söyledi: «Toplam ticaret hacmimiz geçtiğimiz sene ilk defa 7,5 milyar dolar seviyesini yakaladı. 15 milyar dolarlık hedefimize ulaşmak için gayretlerimizi arttırma kararlılığımızdayız. Kritik meydan okumalarımızdan biri de enerji alanlarındaki potansiyelini geliştirmemiz gerektiği aşikârdır. Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu Hattı esasen bunun en somut örnekleri arasında yer alıyor. Bu hatтан en yüksek verimi alabilmemiz için yenileme çalışmalarının ivedilikle tamamlanması lazım. Eylül ayında Türk Kapısı Nahçıvan’ı ziyaretim sırasında Kars-Nahçıvan Demiryolu Projesi’ne ilişkin niyet protokolünü bu anlayışla imzaladık. TANAP’ın kapasitesinin artırılması ve Hazar doğal gazının Türkiye’ye ve Avrupa’ya aktarılması bu kuldaki önceliklerimiz arasındadır. Nahçıvan ziyaretim sırasında temelinin attığımız İğdir-Nahçıvan Doğalgaz Boru Hattı Projesi ile enerji işbirliğimize yeni bir boyut kazandırdığımızı da hatırlatmak isterim.»

“AZERBAIJAN İLE ERMENİSTAN ARASINDA KALICI BARİŞ ANLAŞMASININ İMZALANMASININ BÖLGEDE İSTİKRAR İÇİN YENİ BİR UMUT KAYNAĞI OLACAĞI ŞÜPHE SİZDİR”

Cumhurbaşkanı Erdoğan, görüşmeler sırasında Güney Kafkasya’nın barış ve istikrarına dair atılan adımları da ele aldıklarını dile getirdi.

«Azerbaycan ile Ermenistan arasında kalıcı barış anlaşmasının imzalanmasının bölge ve dünyada barış, huzur ve istikrar için yeni bir umut kaynağı olacağı şüphesizdir» diyen Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları kaydetti: «Bu süreçte Azerbaycan’la birlikte omuz omuza hareket ediyoruz. Karabağ’da işgalin sona ermesiyle birlikte bölgemizde kalıcı barış için tarihi bir fırsat penceresi açıldı. Bu fırsat penceresinin kapamaması çok önemlidir. Ermenistan’ın uzun vadeli düşünerek stratejik bir perspektifle bu süreci değerlendirmesi gerektiğine inanıyorum. Üçüncü tarafları da süreci zehirlemek yerine yapıcı katkıda bulunmaya davet ediyoruz. Bu vesileyle geçtiğimiz günlerde iki ülke sınırında meydana gelen eylemlerin tekrar yaşanmamasını ümit ettiğimizi de belirtmek istiyorum. Yaralanan Azerbaycan ordusu mensubunun kardeşimizle acil şifalar diliyorum.»

Cumhurbaşkanı Erdoğan, görüşmelerde, İsrail’in Gazze’de bütün insanlık değerlerini ve uluslararası hukuku ayaklar altına alan katliamlarını ve bölgeyi ilgilendiren diğer ihtilalleri de değerlendirdiklerini vurguladı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, şunları kaydetti: «Aile meclisimiz Türk Devletleri Teşkilatı’ndaki birliğimizin daha da kurumsallaşması ve güçlenmesi için çalışmaya devam ediyoruz. Teşkilatımızın olağanüstü zirvesinin Türk dünyasının kültür başkentlerinden Şuşa’da temmuz ayında düzenlenecek olmasını

pek çok konuda sadece bölgeyle değil dünya ile de bağlantılı olduğuna işaret etti.

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, Türkiye’nin bölgede barışın, istikrarın ve işbirliğinin garantörü olduğunu vurgulayarak İkinci Karabağ Savaşı sırasında, Türkiye’nin her zaman Azerbaycan’ın yanında olduğunu hatırlattı.

«Barışçıl yollarla çözemediğimiz tarihi meselemizi biz savaş meydanında çözdük» diyen Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, Azerbaycan halkının Türkiye’nin desteğini unutmayaçağını belirtti.

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, «Türk dünyasının birleşmesi, ortak kültürlerle sahip halkların bir arada olması, her bir Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) üyesinin gücüne güç katacağı» dedi.

TDT Gayiresmi Zirve Toplantısı’nın temmuz ayında düzenleneceğini hatırlatan Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, «Şuşa’da yapılacak zirvede KTC Cumhurbaşkanı da benim davetimle yer alacaktır. Bu, Türk halklarının birliğine ivme kazandıracaktır» ifadelerini kullandı.

İKİ ÜLKE ARASINDA İMZALANAN ANLAŞMALAR

Ortak basın toplantısı öncesinde, Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev’in başkanlığında, iki ülke arasında anlaşmalara imza atıldı.

AZERBAIJAN CUMHURBAŞKANI ALİYEV: “TÜRKİYE VE AZERBAIJAN BİRLİĞİ AVRASYA İÇİN ÖNEMLİ ETKENDİR”

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev de konuşmasında, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinden sonra ilk ziyaretini kardeş ülkeye, Türkiye’ye yaptığını ve bunun bir gelenek olduğunu söyleyerek, «Türkiye ve Azerbaycan birliği sadece bölge için değil Avrasya için önemli etkenidir» diye konuştu.

Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, her zaman Türkiye’nin gelişme sürecini takip ettiğini belirterek, bundan memnuniyet duyduğunu vurguladı.

«Türkiye bugün dünya çapında söz sahibidir» ifadesini kullanan Azerbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, Türkiye’nin

Счастливы ли казахстанские семьи, рассказала Аида Балаева

Глава Минкультуры Аида Балаева выступила в Сенате в качестве председателя Нацкомиссии по делам женщин и семейно-демографической политике при Президенте.

Она озвучила данные по качеству жизни казахстанских семей, рассказала о проделанных шагах для поддержки института семьи и сформулировала выводы комиссии.

Министр подчеркнула, что на особом контроле нацкомиссии находятся вопросы,

47%, лудомания — 38,4%.

По результатам проведенных исследований, для 20% казахстанцев весомым основанием для развода является и невозможность иметь детей, — с этим сталкивается каждая шестая семья.

По данным социолога, основными ценностями воспитания детей в казахстанских семьях являются: трудолюбие (33,8%), самоуважение (31,8%), честность (31,7%), уважение к старшим (25,3%), уважение к окружающим (16,6%).

Что сделано в стране для поддержки института семьи

Как отметила Аида Балаева, в 2022 году обновлена концепция семейной и гендерной политики до 2030 года, она содержит такие показатели, как снижение фактов домашнего насилия в отношении женщин и удельный вес брака и развода.

В регионах открыты центры поддержки семьи, они оказывают консультационную, правовую и психологическую помощь. Для роди-

влияющие на демографическое развитие государства: снижение материнской и младенческой смертности, сохранение репродуктивного здоровья, поддержка семей, профилактика разводов.

Насколько счастливы казахстанские семьи

Согласно данным Нацдоклада «Казахстанские семьи», 95,4% казахстанцев удовлетворены отношениями в семье.

По данным бюро статистики, которые привела министр, в 2023 году по сравнению с 2022 годом количество зарегистрированных браков сократилось на 5,9%, а разводов — на 5,3%.

Основными причинами разводов являются алкоголизм, наркомания кого-то из супругов — 61,7%, насилие в семье — 51,1%, измена —

Национального университета совместно с зарубежными научными центрами рассматривают вопрос об организации магистратуры по специальности «Демография».

За последние полтора года Национальная комиссия предприняла ряд важных шагов, проведя две широкоформатные конференции по демографическому развитию с участием лучших отечественных и зарубежных ученых из 15 стран.

Аида Балаева напомнила о консорциуме научно-исследовательских организаций по вопросам семейной, гендерной и демографической политики, который планирует выработать ряд предложений по совершенствованию госполитики в области демографического развития.

К каким выводам пришла Нацкомиссия

По словам министра, задачей демографической политики государства является минимизация поляризации развития процессов населения.

Важно создать благоприятные условия для выравнивания «демографических качелей». В этой связи при утверждении бюджетов регионов необходимо учитывать демографическую составляющую региона. Также в зависимости от специфики региона возможно целевое финансирование демографических программ, — предложила она.

Сейчас самое время сделать выводы о перспективах демографического развития. Для этого необходимо определить упомощенный орган по вопросам демографического развития.

Она убеждена, что пора подготовить индивидуальную программу устойчивого демографического развития Казахстана. На взгляд спикера, сегодня демографическое развитие страны не полностью отражено в правовых документах.

Ранее психолог и юрист рассказали, к чему надо быть готовым будущим супругам и по каким пунктам им лучше договориться заранее, чтобы жить счастливо.

Гульмира КУНАПИЯ

Казах киносының атасы Шөкен Аймановқа 110 жыл толды

Талантты режиссер Шөкен Айманов өз халқымен өз Отанының өнер жолындағы Алатаудай ақиық мұрагері ретінде есімі тарихта қалған тұлға. Оның шығармашылық тұлғасының қалыптасуына қазақ өнерінің қара шаңырағы — Қазақ драма театрының сахнасында шындалған, толысқан жылдар терең із қалдырды. 15-ақпан күні Алматыдағы Мемлекеттік орталық музейінде кино майталманы арналған көрме ашылды. Салтанатты шараға келген кино ардагерлері дара тұлға жайлы жылы естеліктерімен бөлісіп, режиссердің шеберлігін жастарға өңгімеледі.

Шөкен Аймановтың мерейтойына арналған көрмеге фотосуреттерден бөлек режиссердің марапаттары мен жеке заттары қойылған. Олардың қатарында өзі ұстаған домбырасы, кино түсіру алаңында қолданған дауыс үдеткіші, шахмат тақтасы мен «Алдар көсе» фильміндегі асатаяғы бар. Бұл заттар «Қазақфильм» киностудиясынан өкелінген.

Нуржұман Ықытымбаев, Қазақстанның халық әртісі, актері. Домбыраны талай шертіп, талай өлеңдетіп, Шөкен аға екеуіміз талай елдің көңілін тапқан адамдармыз. Сондықтан Шөкен ағаның кинода жұмыс істегені қазір қастың деп жатыр, бізде ол кезде проба дейтін. Шөкен аға мені Хакімнің рөліне «Атаманның ақырына» пробасыз алған. Бұл менің өмірімдегі бірінші рет пробасыз өткен фильмім.

Шөкен Аймановтың есімі қазақ киносымен қатар айтылады. Себебі оның режиссерлігімен түсірілген туындылар ұлттық кино тарихының бастау бұлағында тұр. «Алдар көсе», «Атамекен», «Тақиялы періште», «Біздің сүйікті дәрігер», «Атаманның ақыры» сынды фильмдері талай ұрпақты тәрбиеледі. Зиянға шыққанына жарты ғасырдан асса да, көрермені жоғалтпаған классикалық туындылар.

«Аймановтың алғашқы ұстаздары, тәлімгерлері — аға буын әріптестер, атақты актерлер Қалибек Қуанышбаев, Елубай Әмірзақов, Серке Қожамқұлов, Құрманбек Жандарбековтер болды. Режиссерлік жұмыстарының жанрлық, тақырыптық аумағына үңілсек, оның кең ауқымы, алуан түрлі өкени байқаймыз. Атап айтқанда, «Біздің сүйікті дәрігер», «Тақиялы періште», «Алдар Көсе» халықтық кинокомедиялары, өз дәуірінде көрерменнің ыстық ықыласына бөленсе, «Бір ауданда», «Біз осында тұрамыз» кинохикаялары қалың көрермендерінің көз қуанышына айналған еді», деп еске алды көш қонақтары. Сондай-ақ кино апталық та ұйымдастырылған. «Қазақфильм» киностудиясы Шөкен Аймановтың туғанына 110 жыл толуына орай жаңа маусыммен ашты. Салтанатты шараға кино саласының майталмандары қатысты. Ұйымдастырушылар ұлттық мәдени мұраларды сақтау, дәстүрлі киноның шекарасын кеңейту басты мақсатымыз дейді. Жынында киностудия өкілдері көушілерге бірегей ой мен идеяға негізделген 10 шақты жобаны таныстырды. Бұл туындылар Қазақстанның өлеңдік кино саласындағы орнын нығайтып қана қоймай, еліміздің мәдениеті мен өнерінің дамуына маңызды үлес қоспақ, Сондай-ақ, шараға жиналған сала мамандары отандық киностудияны одан әрі дамыту мәселесін талқылап, идея алмасты.

Азамат Сатыбалды, Ш.Айманов атындағы «Қазақфильм» АҚ президенті:

Биыл түсірілетін киноларды жеткізу. Көрермен бізден не күтеді? Қандай кинолар болашақта түсіріледі? Қандай жобалар болады? Соның барлығын көрермен қазір біліп отыруы үшін біз арнайы осындай маусымдар жасап отырмыз.

Кино салалығының мерейтойына орай Халықаралық кинофестиваль мен Жүргенев атындағы Қазақ ұлттық өнер академиясында да тақырыптық кино апталығы өтті.

Аида КОЖМАМБЕТОВА

5G нiң Қазақстандағы дамуы мен сапасы

Алматыда «Digital Almaty 2024»: «Х индустриясы — Болашақтың цифрлық эволюциясы» атты цифрлық форум өтті. Цифрлық индустрияның жаңа дәуірін қалыптастыруға бағытталған алтыншы форум ой-тәжірибе алмасу үшін ШБҰ және ЕАЭО елдерінің мемлекет қайраткерлерін, жетекші сарапшылар мен кәсіпкерлерін біріктіріп, тәжірибе алмасуына мүмкіндік берді. Сонымен қатар Digital Almaty Govtech, 4.0 Индустриясы, ESG, Smart City және басқа салалардағы өнеркәсіптегі цифрлық трансформация және инновациялық шешімдер тақырыптарын ашатын ауқымды іскерлік бағдарлама ұсынды.

Оған Сингапур Ұлттық университеті жанындағы мемлекеттік саясат мектебінің профессоры, КР ЦИАЕМ Телекоммуникация комитетінің төрағасы, ҚР Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігі төрағасының орынбасары, «Қазақтелеком» АҚ инновациялар бөлімінің бас директоры, сондай-ақ ұлы байланыс операторларының өкілдері қатысты.

Панельдік сессия «250+» жобасын талқылаудан басталды. Оның аясында ұлы байланыс операторлары халық саны 250 адамнан асатын ауылдарда жаңы жылдамдықты мобильді Интернетке қол жеткізу үшін инфрақұрылым жасауға болатын.

«Өткен жылы телекоммуникация саласын дамытуға бағытталған стратегиялық құжат - «Қолжетімді интернет» Ұлттық жобасы бекітілді. Жоба аясында 3000 ауылды оптикалық Интернетке қолжетімділігінен қамтамасыз ету көзделген. Бұл ретте Дүниежүзілік банкпен бірлесіп, біз шағын және орта операторларды қамтитын Интернеттің «соңғы милі» сандиялау бағдарламасын іске асырдық. Сондай-ақ облыстық және республикалық жолдарды байланыс инфрақұрылымымен қамтамасыз ету жоспарланды. Бұдан бөлек,

2027 жылға дейін 5G технологиясын қамтитын 3,5 мГц базалық станция орнату міндеті қойылған еді. Мемлекет басшысының тапсырмасы бойынша бұл мерзім 2025 жылға дейін қысқарды. Бұл ретте тиісті жұмыстарды атқару үшін телеком-операторларға 90% жөнілдік беруді жалғастыруды көздей отырымыз, бұл мәселе тиісті органдармен әрі де талқыланады», - деді Телекоммуникация комитетінің төрағасы Ержан Мейрамов.

Сондай-ақ қатысушылар 5G технологиясының негізгі басымдықтарын атап, оны өңгізу тетіктеріне тоқталып өтті. Спикерлер өздерінің сараптамалық пікірлерінмен бөлісіп, саладағы бәсекелестікті дамыту мәселесін де тілге тиек етті.

«Өткен жылы біз талдауды аяқтадық. Оның қорытындысы бойынша негізгі үш суб'ектінің белгіледі. Олардың екеуі мемлекеттік, яғни «Қазақтелеком» АҚ-ға тиесілі. Өрине, бұл бәсекелестікті дамуына көдергі келтіреді. Сондықтан бір операторды бәсекелестік ортаға шығаруды ұсындық. Салаға жауапты Цифрлық даму министрлігі де бұл ұсынысты қолдайды. Бізде байланыс операторлары неғұрлым көп болса, мемлекеттің қатысуы соғұрлым аз болады. Бәсекелестік бар жерде сата да қолжетімді баға болады», - деді ҚР Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігі төрағасының орынбасары Болат Самбетов.

5G өншілген көптеген елдерде бай-

ланыс қызметтері үшін бағаның өсу үрдісі байқалады. Мұндай құбылыс Қазақстанда да бар. ҚР Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігі төрағасының орынбасары Болат Самбетов көптеген қазақстандықтарды толғандыратын маңызды сұрақтардың біріне жауап берді.

«2022 жылдың ортасынан бастап барлық ұлы байланыс операторлары байланыс қызметтерінің бағасын көтеруде. Мониторинг нәтижелері бойынша байланыс қызметтерінің тарифтік жоспарларының құны 7-ден 57 пайызға дейін қымбаттаған. Біз негізсіз өсу туралы көптеген шағымдар аламыз және тиісті шараларды қабылдаймыз. Айта кету керек, 2017 жылға дейін бағалар мемлекет тарапынан реттелді, ал сонан соң баға еркін нарыққа жіберілді. Біз баға бойынша бес хабарлама жібердік, кейбір суб'ектілер тарифтерін төмендетті. Қалғандарына қатысты тергеу жүргізілуде», - деді Болат Самбетов.

Өз кезегінде «Ксел» АҚ басқарма төрағасы Асхат Өзбеков байланыс қызметтері бағасының өсу себебін түсіндіріп, бұл мәселе компанияның шығындарына байланысты екенін атап өтті.

«Практикалық тұрғыдан алғанда, 5G шыныммен қымбат. Интернеттің көлемі артып келеді. Сатып алынатын жабдықтың құны өсуде және технологияның өзі айтарлықтай инвестицияларды қажет етеді. Алдыңғы жылдары біздің компания жылына 500-

ден 1000-ға дейін базалық станция салды, бұл сұранысты қанағаттандыру үшін жеткілікті болды. Алайда, соңғы кезеңде қажеттілік 2-3 есе өсті. 4G және 5G үшін базалық станциялардың құрылысы бір-бірінен ерекшеленеді, 5G көбірек электр қуатын қажет етеді, ал жұмыс істейтін жабдықтың үлкен салмағы қосымша шығындарды қажет етеді. Осы факторлардың барлығы бағаның өсуіне әкеледі. Тарифтерді реттеу және бағаны жасауды түрде ұстап тұру инвестиция көлемін және салымдарды азайтып мүмкін. Сондықтан «техникалық даму» тұтынушылардың талаптарын қанағаттандыру және байланыстың жоғары сапасын сақтау үшін қажет. Мұны жасамаған жағдайда тұтынушылардың бацланыс сапасына қатысты наразылығы арта түседі», - деп жауап берді «Ксел» АҚ басқарма төрағасы Асхат Өзбеков.

Сондай-ақ панельдік сессияның шетелдік қонағы — Сингапур ұлттық университеті мемлекеттік саясат мектебінің профессоры Якоб Ибрагим 5G технологиясын өңгізу арқылы саланы дамытудың және нарықта бәсекелестікті сақтаудың табысты стратегияларына қатысты пікірмен бөлісті. Ол Қазақстан өзінің телекоммуникациялық инфрақұрылымының тиімді және тұрақты дамуын қамтамасыз ету мақсатында қолдана алатын кейбір озық халықаралық тәжірибелерді атап өтті.

Аида КОЖАМБЕТОВА

Жастарға мүмкіндік, ғарыштық технологиялар бүгінгі мен ертеңі

Хаб ғарыштық технологияны үйренісі келетін студенттер үшін қызықты алаң болды.

АЛМАТЫ, 2024 жылғы 21 ақпанда - Energo Universityde (F. Даукеева атындағы Алматы энергетика және байланыс университеті) коммуникациялық және ғарыштық инженерия институтының базасында ғарыштық технологиялар бойынша ғылыми-білім беру хабы ашылды. Оның негізгі миссиясы білім алушыларды яғни жастарды ғарыштық технологияларға белсенді тарту. Хаб базасында студенттер Цифрлық трансверлермен жұмыс істеу, өртүрлі орбиталарда спутниктермен байланысты ұйымдастыру, әлемнің түгір-түгірінен келген радиоэлектрондық радиобайланыс жүзінде дағдыларын игеруге мүмкіндік алады.

Хабтың ашылуына Алматы қаласында орналасқан ғарыштық бағыттағы негізгі Қазақстандық ғылыми ұйымдардың басшылары атап айтқанда Ұлттық ғарыштық зерттеулер және технологиялар орталығы басқармасының төрағасы М.Р. Нурожин, Ионосфера институты директорының ғылым жөніндегі орын-

басары Б.А. Ыскаков, Астрофизика институты директорының ғылым жөніндегі орынбасары Г. Фесенков, Ф. Фесенков атындағы Астрофизика институтының ғылым жөніндегі директорының орынбасары Р.Р. Валиуллин, Ғарыштық техника және технологиялар институтының директоры Р.С. Буралхияева, сондай-ақ Energo University басшылығы, профессор-оқытушылар құрамы мен студенттері де қатысты.

Ұлттық ғарыштық зерттеулер және технологиялар орталығының директоры, техника ғылымдарының докторы, профессор, Халықаралық Ақпараттандыру Академиясының және ҚР Инженерлік академиясының академигі Марат Рахмалиев Нурғужин алғашқы құтықтау сөзін алып, бүгінгі хабтың жұмысына сөттілік тіледі. Расымен Университеті базасында хабтың ашылуы Қазақстанның ғарыш қызметінің инфрақұрылымын дамытудағы үлкен оқиға.

Жаңа хаб ғарыштық технологиялар саласындағы ғылым мен білім беруді

интеграциялау қағидаты бойынша құрылды.

Оның базасында іске асырылған ұшуды басқару орталығы (ҰБО) АО-91, АО-92, SO-50, RS-44, FO-29, IO-117, NOAA 15, 18, 19 сияқты өртүрлі спутниктерден аналогтық және цифрлық радио сигналдарды беруге және қабылдауға мүмкіндік береді. Бұдан басқа, ҰБО базасындағы жабдық студенттерге орбиталық спутниктер арқылы, сондай-ақ Халықаралық ғарыш станциясы (ХФС) арқылы әлемнің түгір - түгірінен келген радиоэлектрондық жергілікті УҚТ-радиобайланыс севанстарын да, жанаңдық севанстарды да өткізуге мүмкіндік береді.

Хаб компьютерлермен, жасақтамамен анықталған радио жүйесінің (құрылығның SDR) құрылыстарымен, УҚТ диапазонындағы қабылдағыш-таратқыштармен (трансиверлер-мен), екі типті антенна жүйелерімен, спутниктік траекторияны көрсетуіне арналған үлкен экрандармен

жабдықталған. VHF-диапазоны трансверлерінің көмегімен студенттер наоспутниктермен ақпарат алмасуға мүмкіндік алады. Хабтың заманауи цифрлық жабдықтың, соның ішінде SDR технологияларын пайдалану білім беру процесінде ікемділікті қамтамасыз етеді. Бұл жабдық студенттерге білім беру процесінде өртүрлі зертханалық жұмыстарды жүргізуге ғана емес, оларды NOAA (АҚШ), Метеор (Ресей) және т.б. сияқты ауа райы спутниктерін зерттеу үшін ғылыми компонент ретінде пайдалануға мүмкіндік береді.

Ұшуды басқару орталығы бар ғылыми-білім беру хабы тек Energo University ғана емес, ғарыш инфрақұрылымының элементтерінің біріне айналады, сонымен қатар ғарыш қызметі саласында жұмыс істейтін Қазақстанның барлық ғылыми ұйымдарымен де бірлесу жұмыс істеу алдағы уақыттың еншісіне дейді ұйымдастырушылар.

Аида КОЖАМБЕТОВА

Алматы құрлысы жер дүмпуіне қаншалықты дайын

Алматыдағы елдің әресінен алған жер дүмпуіне де 1 айға жуықтапты. Бүгін өртенгілікте де Алматы тұрғындары мен қонақтары MSK-64 шаққалы бойынша 2-3 балдық жер сілкінісін сезді. Алайда, сейсмологтар атап өткендей, төтенше жағдайлар министрлігінің «Сейсмологиялық тәжірибе-әдістемелік экспедициясы» ЖШС сейсмикалық стансалар желісі тіркенген жер сілкінісінің ошағы Алматыдан оңтүстік-батысқа қарай 696 шақырым жерде Тәжікстан аумағында орналасқан.

АЖЫРАСҚАНДАР

Ажырасқан ері мен әйелі кездесуі автобуста кездесіп қалды. Күйеу кіргенде әйел жайлыны отырған. Өтірік көрмегенсудің реті келмеді, оның үстіне бұлар бала емес қой, ересек адамдар. Өрі ажырасуға екеуі де пейілді болған. Бір-біріне сынап қарады. Тіпті күлімісіреді. Болған іс болды. Не дегенмен екі жыл бірге тұрды. Күйеу әйелінің құлында Автобус аялдамаға тоқтады. Екеуі де шықты. Бір-біріне қарады. Бастарын изесіп, екі жаққа кете барды. Ері бөлмесіне жетті. Асүйде адам көп. Бөлмеде пешін қосып, тұшпарасын шығарды. Дәлізде жүріп, өлмен сөйлескісі келмеді. Жалғыздық — қайғысын жеңуге көмектеседі.

Сол кезде ажырасудан соң — жүреп қаты жараланған. Жаны дөрт емді ішіп кетті. Қарызға батты. Өліп қала жаздады. Шешесі шымдамай қаза болды. Оның пөтерін сатып қарызынан құтылды. Енді осы бір бөлмеде күнелтіп жүр. Өзіне жетеді. Басқа әйелге көз салмады. Жүрегі тек бір әйел мекендепті. Неге өтірік айттым деп ойланды. Ыңғайсыз болмасын дегені. Мұның жасында жалғыз қалу — бір түрлі.

Әйелі де өз пөтерін оралды. Дәлізде мысығы қарсы алды. Аты Прокурор. Түрі өте сырбас болған сон солай атап кеткен. Не үшін жалған сөйлемім деп ойланды. Біздің бол-мысымызда шынайылықты өлтіретін, өтірік пен жалғандықты насихаттайтын бір пөле бар. Содан асып кете алмаймыз. Беттерде киіп аламыз да, былқ етпей өтірік соғамыз. Сал ыңғайсыз болды. Прокурор, саяжай — сондай ұсақ қылық. Ұят.

Әйел бір бөлмелі пөтерде, ері өз бөлмесінде. Жалғыздықтан жапа шеккен тағдырлар. Әйелге жеңілдеу, Оның Прокуроры бар. Ал өрине қиын — ешкімі де, өштенесі де жоқ. Қолдан келер қайран жоқ. Қатпар-қатпар өтірік. Өтірік өткенің қателігін түзеуге мүмкіндік бермей жатыр.

Георгий ЖАРКОЙ Аударған Шынар Әбілді

Жер сілкінісінен кейін Алматы қаласының тұрғындарының үрейі әлі сөйлеп жер дүмесе де болмады. Осы ретте сарапшы мамандардың пікірін халыққа жариялауды жөн көрді.

Алматының жер сілкінісіне тәзімділігі мен, сарапшылардың көзқарасы.

Біз осы салада 50 жылға жуық жұмыс істеген тәжірибелі инженер-жоһнструктор Әмірхан Қурайықовтың пікірін еске алуға сүйенуге шұғылдануға тура келеді.

Нұрлан Камитов қазіргі уақытта Қазақстанда гимараттар мен конструкцияларды жобалау мен құрылысын салуға қойылатын талаптар өте қатап екенін, оларды жобалаушылар мен құрылыс компаниялары мүлтіксіз сақтаған кезде құрылыстардың тұтастығы мен беріктігін сақтауға негіз бар екенін атап өтті. Алматыда нормативтік талаптар жер сілкінісінің 9 бална өсетпеген.

Алматыда дәстүр бойынша қабырға жүйесі деп аталатын тірек қабырға конструкцияларының жүйесі бар үйлер. Барлық қабырға құрылыстары тірек болып табылады, гимаратқа жақсы қаттылық береді, деформацияға төзімді. Мысал ретінде, бұл қазір көп жағдайда қойылатын монокітті темірбетон. Зауытта дайындалған құрама бетонға келетін болсақ, одан панельді үйлер салынады. Бұл да қабырға жүйесі және барлық панелдер тіректік.

- Гимараттық тұрақтылығын, оның ішінде қандай құрылымдар төмендетеді?

- Тек дұрыс таңдалмаған, есептелмеген немесе бұзушылықтармен салынған құрылым.

- Гимараттық жер сілкінісіне тәзімділігін қалай тексереді?

- Қазақстанда бұл тиісті жабдықты бар Қазақ жер сілкінісіне тәзімді құрылыс институты. Ол сондай-ақ үйді жер сілкінісіне тәзімді құрылыс талаптарына сәйкестігін тексере алады және қажет болған жағдайда гимараттың жеке немесе барлық құрылымдарын нығайту үшін ұсыныстар береді алады.

- Тектоникалық жарықтарда құрылыс тұралы талқылауға қалай түсініктемө бере аласыз?

- Мұндай жарықтар аймағындағы жобалар мен құрылыстарға бізде өте қатап талаптар қолданылады. Біз қазір еуропалық стандарттар бойынша жобалап жатырмыз, олар қазақстандықтармен салыстырғанда анағұрлым қатап.

- Жер сілкінісі кезінде өң қауіпті қабаттар бар ма?

- Егер жалпы гимарат тұрақты болса, онда ешқандай қабатта қауіп жоқ. Егер гимарат сілкініс кезінде құлап кетеді деп есептесек, онда барлық қабаттар қауіпті. Алматыда жер сілкінісінің кемінде 9 бална қойылатын талаптарға сүйене отырып гимараттар салынууда. Бұл біздің қала үшін өеттегі норма.

Сондай-ақ, қала үшін, жер сілкінісі кезінде адамдар келе алатын ашық жерлерді қамтамасыз ету маңызды екенін атап өткім келеді. Сондай-ақ, сейсмикалық соққылар кезінде гимараттардан алыстау керек, өйткені олардың қауіпталуы, кейбір блшектері, сымдары жоғарыдан түсуі мүмкін, сондықтан мұндай жағдайларда іс-еректе ережелерін сақтау маңызды. Өкінішке орай, Алматыдағы соңғы жер сілкінісі кезінде көптеген адамдар көшеге шығып, гимараттардың жанында тұрып өздеріне қауіп төндірді.

Свежий хлеб в каждый дом

В Турксибском районе города Алматы проживает уважаемый аксакал, которому в текущем году исполняется 98 лет - Оруч Мустафаев. Как и 186 тысяч ахыскинцев он был депортирован из родного села Панакет Аспинзского района в Центральную Азию. Оруч Юсуфоглы родился 12 мая 1926 года в селе Панакет.

14 ноября 1944 года юный Оруч вынужденно направился в тяжелый путь с отцом Юсуфом Мустафаоглы, матерью Шаха Карибкызы, братом Мустафой, тремя сестрами Наргиз, Хумар, Шахназ и с двоюродными братьями Надиршах, Бадиршах. Через месяц они прибыли в Каскеленский район. Первое время он пас овец, в 1948 году обучился на водителя и работал по профессии в колхозе «Красный трудвик», который был переименован на «Пригородный молочный овощной совхоз». Возил в колхозы Сартокум, Чимбулак продукты питания. В 1953 году поехал на освоение целины в нынешнюю столицу Казахстана. Затем, вернувшись, перешел водителем на хлебзавод и до самой пенсии обеспечивал хлебом насыщенный население южной столицы.

«В семье у деда было шесть братьев — двое Юнус и Нияз ушли на фронт и не вернулись, остальные — Намаз, Аляз похоронены в Панакете. Оруч и мой родной дед осели в Алматы. К сожалению, от деда Оруча не осталось потомства, кстати, меня назвали в честь него. От деда Аляза семьи Кажимановых, от Намаза - отец Гюлбалы - Сардар. Дедушка Намаз был знаменитым борцом. Карим ага, Осман ага, Досты ага, Гилюш ага, Кажарман ага из Панакета с уважением к нему относились. Намаз был крупный, здоровый и очень сильный человек. Все гости Панакета восхищались его силой и мужеством, - говорит Оруч аксакал. - Гюлбала мой племянник я рад, что он у меня есть. Кроме него, у меня много племянников в Талгаре, Чилике, Узунагаче, но от них толку мало. Только Гюлбала меня навещает, помогает».

Оруч Мустафаев с супругой Кокчак Биналикызы вырастили троих детей — Самуила, Ираду и Султана. Сейчас у них более 10 внуков и правнуков. Старший сын Самуил — почетный учитель физкультуры, проработал в школе 55 лет, мастер спорта по вольной борьбе. Дочь Ирада имеет высшее экономическое образование, занимается бизнесом. Младший сын Султан на пенсии. Увы, в 1999 году не стало супруги Кокчак Биналикызы.

Оруч Мустафаев трижды избирался народным депутатом Каскеленского района. Был награжден медалями «50 лет Победы в Великой отечественной войне», «70 лет Победы в Великой отечественной войне», «75 лет Победы в Великой отечественной войне», «100 лет со дня рождения Ленина». А также знаками «За освоение целинных земель», «Ударник X пятилетки СССР», «Ударник уборки X целинного урожая», «Победитель социалистического соревнования». Все его награды - отражение долгих лет, наполненных добросовестным трудом, преданностью делу, милосердия семье и служения народу. Ведь именно водитель каждый день просыпается в четыре утра, доставляет свежий и мягкий хлеб в магазины, чтобы остальные люди в восемь утра смогли насытиться и насладиться его вкусом.

Кальбинур ХОШНАЗАРОВА

KUBBETÜ'L-ISLAM KUTLU ŞEHİR AHLATA, KUTLU GÖÇ BAŞLADI..

Şimdi iki sene geçmiş, aynı aya tesadüf etmiş ve tam tersi korku yok büyük heyecan ve mutlulukla bu sefer Kubbetü'l-Islam Kutlu şehir Ahlatta onları evlerine yerleştirmek üzere bekliyoruz. İlk etapın birinci grubu hafta boyunca tüm etap tamamlanana kadar buradayız.

Sanki sonsuzluğa uzanan, ferah manzarası olan Van gölüne karşı yapılan rengarenk evler. Hafif yağın karla karışık yağmur, esen soğuk rüzgâr ama kalbimiz o kadar sıcak ve heyecanlı ki havanın sertliği bizi pek etkilemiyor. Elazığ'dan otobüsler gelene kadar tüm ekip devletimizin tüm kurumlarıyla birlikte ev ev dolaşıp eksikleri kontrol ediyoruz. Eksik dediysem eşya değil, çünkü evde yok yok. Buzdolabından bulalık makinesine, davlumbazına, süpürgeye, ütüsüne kadar. Her şey en ince detayına kadar düşünülmüş. Ev terliği, kahve fincanı, cezve peçeteliği ve daha ne detaylar. Nevresim, havlulu kurulumlar teyakkuzda, her hangi bir eksik ve ya arıza tespit ettiğimiz anda ilgili kurumun görevlileri müdahale ediyor sorun gideriliyor. Her keste tatlı telaş sanki evine misafir bekleyen ev sahibi gibi koşuşturup duruyor. Bu manzarayı görünce insan içinden "Allahım sen bu vatana, devlete zeval verme. Nihayet milletim hakkettiği muameleyi görüyor. Benim canım memleketim" demeden, duyulanmadan edemiyor.

Ahlat Kaymakamı sürekli sahada bizimle iletişimde. Göç İdaresi personeli tüm ekip orada heyecanla otobüsleri bekliyoruz... Nihayet ilk otobüsümüz geldi. Yaşlı, genç, kadın, erkek, çocuk inmeye başladılar otobüsten. Elimizde çiçekler yüzümüzde gülümseme gözlerinin içine baktık her birinin. İndiler hepsinin gözünde heyecan ama biraz merakta var tabii. Evlerini merak ediyorlar, bekletiler o kadar konteynerde yaşamak kolay değil. Karşılama DATÜB Genel Sekreteri Fuat Uçar'ın anlamlı ve kalplere dokunan konuşmasının ve her kesin gözlerinin dolması, duyguların yaşamasıyla son buldu. Ardından evlerine yerleştirildiler. Bir anda kimse kalmadı ortada her kes evine

çok koşma gitmeye başladı. Çok geçmedi ki Kızılay araçları sıcak yemek dağıtımına başladı. Ev ev üç çeşit yemeği sıcak ekmeği evlere teslim edildi. Biraz zaman geçince dolaşım duygularını almak istedim bizim şenliğini. Hangi zilli caldıysam mutlu yüzler açtı kapıyı. Gözlerinde mutluluk gözyaşları, dualarla teşekkür ederek karşıladılar bizi. Birkaç evde çay bile ikram edildi. Hatta mahcup olarak kusura bakmanın yerleşemedik ama yerleşim hinkala bekliyoruz davetleri aldık çokça. Benim canım milletim. Misafirperver, gönlü zengin, çalışkan, vefalı, ağız dualı milletim...

Milletimin adına böylesine tarihi ana şahitlik etmenin duygusu tarif edilemez. Bunu bize yaşatan başta Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a, devletimizin Bakanlıklarına, emeği geçen kurumlarına sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Ama teşekkürün büyüğünü DATÜB Genel Başkanı Ziyatdin Kassarov'a etmek her Ahiskalının vefa borcudur. Bizi temsil etme şekli, saygınlığı, güç-

İki sene önce yine bu zamanlar almıştık Ukrayna-Rusya savaşının başladığı haberini. DATÜB Genel Başkanımızın başkanlığında o anda başlamıştı tüm heyetin koordinasyon kurma eylemleri. Bakanlıkla görüşmeler, Ukrayna temsilciliğimize ulaşma çabaları. Savaş bölgesi; bağlantı zayıf haber alamama anlarında yüreğimizin tabiri caizse ağzımızda atması, endişe, korku. Annelerin "bizi kurtarın çocuklar bombaların altında korkuyor, uyuyamıyor" feryatları. Hangi yürek dayanır? Edirne Kapıkule sınır kapısında, Elazığ Havalimanında beklerken onlar Türkiye sınırını geçene kadar, toprağa ayak basana kadar nefesimizi tutmuş vaziyette bekledik. Geldiklerinde çok mutlu olduk ama korku, endişe, mutluluk ne hissedeceğimizi şaşırдық, duygular birbirine karıştı. Şükürler olsun birinin bile burnu kanamadan geldiler...

lü duruşu, kurduğu güçlü insan ilişkisi, halkı için verdiği mücadelesi, halkına olan bağlılığı, vazgeçmez iradesi ve sabrı sayesinde gördüğümüz bu günler için teşekkürün en duygusunu. Bu benim Başkanım diyerek gurur duyduğumuz, Dünya lideri Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, devletimizin Bakanlarının, önemli bürokratlarının her fırsatta adından samimiyetle söz ettiği halkımıza yakışır Başkanı olduğu için, bu günleri bize yaşattığı için teşekkürün en büyüğü kendisine.

Bu göç daha devam edecek...

Başkanımız var olduğu sürece Türkiye ye gelmek isteyip de gelemeyen dünyanın neresinde olursa olsun hiçbir Ahiskalı kalmayacak. Rabbim Halkına has niyetle hizmet edenleri muvafak eylesin.

Ahiskalı Türklerin devri daha yeni başlıyor vatana millete hayırlı olsun...

Refika Muhammedgil
DATÜB Kadın Kolları Başkanı

Elazığ'da misafir edilen Ahıskalı Türkler kalıcı iskanlarına yerleşmek için Ahlat'a uğurlandı

Elazığ'ın Aşağıdemirtaş Geçici Konaklama Merkezi'nde 2 yıldır misafir edilen Ahıskalı Türk aileleri, Dünya Ahıskalı Türkler Birliği Genel Başkanı Ziyatdin Kassarov'un girişimleriyle Dışişleri Bakanlığı koordinasyonunda Türkiye'ye getirilmişti. Rusya ve Ukrayna arasındaki savaşın etkisiyle bölgeden tahliye edilen Ahıskalı Türkler, İçişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Başkanlığı koordinasyonu ve Valilik koordinasyonu ile Elazığ'a yerleştirilmişti.

Bu süreçte gerçekleştirilen çalışmalar ardından, Ahıskalı Türklerin kalıcı iskanları için ilk etapta 218 aileden oluşan grup, otobüslerle Bitlis'te Ahlat ilçesine uğurlandı.

Günlük iki otobüsün gerçekleştirileceği seferler ile aileler peyderpey yeni evlerine kavuşacaklar.

Uğurlama töreninde İl Müftüsü İrfan Üstündağ'ın okuduğu dua ve yapılan kurban kesimiyle birlikte, Elazığ Valisi Ömer Toraman, Ahıskalı Türklerin Türkiye'de yeni bir hayata başlamalarının sevindirici olduğunu ifade etti. Ahlat'a göç eden ailelere yeni yaşamlarında başarılar dileyen Vali Toraman, Dünya Ahıskalı Türkler Birliği'nin katkılarına teşekkür etti.

Семейные ценности

Юсупов Тамрас Надеевич
Наградной документ
Дата рождения: 15.06.1923
Наименование военкомата: Аспиндзский РВК, Грузинская ССР, Аспиндзский р-н
Дата и место призыва: Аспиндзский РВК, Грузинская ССР, Аспиндзский р-н
Дата поступления на службу: 09.01.1942
Воинское звание: сержант
Воинская часть: 1151 шол., 1151 шол. 17 адп РТК 1 УкрФ
Наименование награды: Орден Красной Звезды
Приказ подразделения
№: 2/л. ет: 28.02.1945
Издали: 17 адп РТК 1 Украинского фронта
Информация об архиве:
Архив: ЦАМО
Фонд ит. информации: 33
Опись ит. информации: 193304
Дата ит. информации: 743

ПАМЯТЬ НАРОДА

Уже давно отгремела ВОВ, затронувшая каждую советскую семью, оставив горькую память. Я постараюсь рассказать об одном из сыновей нашего народа, который долго искал свою семью, своих родных и близких, которых насильственным образом депортировали с исторической родины. Тут не нужно обижаться на кого-то отдельно, т.к. была такая система. Кого-то, еще начиная с 1936 года, признавали врагами народа, предателями, кого-то кулаками. Люди просто так пропадали, потому что при полном хаосе и беспределе власти творили, что хотели. Этот страх у людей в душе остался навсегда.

Юсупов Тамрас Недаевич

В разных наградных документах имя и отчество нашего героя искажено. Где Тамрас Недаевич, где Тамрас Надеевич. Такие искажения очень часто допускались. Мы же постараемся написать без всяких искажений и ошибок. Юсупов Тамрас Недаевич родился в селе Нияла Аспиндзского района Грузинской ССР в 1923 году, где с незапамятных времен проживала его семья, родственники и близкие. Вообще-то наш народ всегда вел оседлый образ жизни, занимаясь земледелием, сельским хозяйством и скотоводством.

У Недаи и Зухры (родители Тамраза) было шестеро детей. Пятеро дочерей и один сын. Дочери Чибар, Зиямат, Азиямат, Тукяз, Чешма и сын Тамраз. Еще до начала войны Тамраз окончил в Аспиндзе педагогический техникум. Работал преподавателем школы в селе Карзамет. Как только началась война, Тамраза сразу призвали в ряды Красной Армии. После военной подготовки и учебы на разных военных курсах, получив звание сержанта, он был мобилизован на передовую, в разведгруппу (разведчик). Там он проявил свои военные способности, был на хорошем счету у командования, и его в 1943 году приняли в члены ВЛКСМ. «К сожалению, он рано ушел из жизни, а я на тот момент был подростком. Помню, как он рассказывал, что сначала бомбили с самолетов, затем пускали танки, а потом шла пехота... Отец воевал в Сталинграде, в танково-десантной разведгруппе. Был командиром

отделения радиосвязи. У него было много наград, но к сожалению, все награды с документами после смерти отца затерялись. Мама тяжело переживала уход отца и ей было не до наград», - сказал Ахмед, который, смущаясь, держал в руках какие-то бумаги, которые все не решался показывать. И когда я спросила, что это за бумаги, он ответил, что это подтверждающие документы о наградах его отца.

- Мой сын нашел эти данные через Интернет совсем случайно.

- В Интернете, к сожалению, я не разбираюсь, но давай посмотрим, что там.

- Баджи, тут все написано, вот посмотрите.

«Но тут все слитно, темное... Ладно, как-нибудь разберемся», - говорю Ахмеду и забираю дорогие и очень ценные сведения. Я стараюсь очень внимательно разглядеть, рассмотреть и переписать. Я хорошо знала этого замечательного человека, но не знала о том, что он тоже был на фронте ВОВ, на передовой. Командир разведгруппы, будучи раненым, вместе с двумя бойцами в течение двух часов одерживавший натиск нападавшего противника, не ушел с поля боя до полного отражения атаки, за что был представлен к высокой награде орденами «Красная звезда» и «За отвагу». Вот документ, где написано: «Старшего разведчика 1-й батареи сержанта Юсупова Тамраза Недаевича за то, что 18.02.45 года при форсировании реки Нейсе, находясь на западном берегу реки, заметил группу солдат противника, заходивших с фланга. Выдвинулся с двумя бойцами вперед и в течение 2-х часов одер-

живал натиск нападавшего противника. Будучи ранен, не ушел с поля боя до полного отражения атаки. 1923 г. рождения, азербайджанец, член ВЛКСМ с 1943 г. В Красной Армии с 1942 г., призван Аспенским РВК Грузинской ССР. Адрес - командир 1251 Пушечного Артиллерийского Винницкого Краснознаменного Ор. Кутузова 3-й Ст. Степени Ор. Кр. Звезды Полка, подполковник, подпись Узерчук/ Начальник штаба 1251 Пушечного Винницкого Краснознаменного Ор. Кутузова 3-й Ст. Ордена Красной Звезды Полка Майор подпись /Смирнов/»

Хочу отметить, что воинам не сообщали о депортации их родных в родины. Солдаты-воины защищали Родину в то время, когда они уже потеряли ее навсегда. И после окончания войны оставшимся в живых воинам долго еще приходилось искать своих родных. Тамраз Недаевич на одном из рынков познакомился с таким же, как он солдатом, разыскивающим своих близких. Там, в Грузии, им сообщили, что искать необходимо в Средней Азии или в Казахстане... По воле Всевышнего они после длительных скитаний нашли своих в Алма-Атинской области, Илийском (ныне Талгарском) районе. Устроились на работу. Обзавелись семьями. Жили в Талгаре. Тамраз Недаевич ушел из жизни в 1971 году. У него была большая семья, 10 детей. Жена Аббасова Исмет Камбаровна ушла из жизни 4 года назад, пережила мужа на 48 лет. Allah her ikisine'de rehmet etsin. Mekanları cennet, ruhları şad olsun.

Гүнаш ТУРСУНОВА,
г. Талгар

1 МАРТА — ДЕНЬ БЛАГОДАРНОСТИ!

Дорогие сограждане!

От всей души поздравляю вас с Днем благодарности!

Этот праздник имеет большое значение для всех живущих на благополучной казахстанской земле — он пробуждает в душах сограждан добрые чувства.

Слова благодарности звучат за простые человеческие дела, за все хорошее, за прекрасное настроение, за все хорошее. Слово «спасибо» таит в себе столько положительных эмоций: уважения, преданности.

День благодарности - это еще одна возможность выразить признательность людям разных профессий, которые добросовестно работают в разных отраслях, вносят вклад в развитие страны.

В этот праздничный день желаю всем здоровья, достатка, весомых достижений! Пусть празднование Дня благодарности, ставшего органичной частью духовной и культурной жизни страны, общества, способствует проявлению самых лучших человеческих качеств, самых добрых и искренних чувств. Мира и согласия, удачи и успехов Вам!

*Анатолий БАННИКОВ,
почетный гражданин района,
руководитель славянского
этнокультурного объединения
имени равноапостольных Кирилла и Мефодия*

Уважаемые сограждане!

Поздравляю всех с прекрасным праздником - Днем Благодарности!

В жизни каждого из нас есть моменты, за которые хочется благодарить судьбу, что они были в жизни. У многих эти моменты связаны с деятельностью, приносящей пользу окружающим.

Члены АНК, этнокультурных объединений работают на благо общества, для укрепления единства и согласия, сохранения культуры и традиций этносов. Мы участвуем в просветительской работе среди городского и сельского населения, которая приносит свои плоды - на благодатной казахстанской земле в дружбе, мире и согласии проживают представители разных этносов. И мы благодарим друг друга за дружбу, доверие, понимание, за мирное небо над головой!

Желаю вам крепкого здоровья, семейного счастья и больших успехов в делах! Умейте принимать все то, что нас окружает, ценить каждое мгновение и с благодарностью встречать каждый новый день!

*Сартиф АЛИЕВ,
председатель филиала
«Ассоциация «Барбанг»*

Уважаемые земляки!

Сердечно поздравляю с таким особенным праздником, олицетворяющим собой прочные традиции взаимопомощи, ценности добра, взаимоважания и доверия, единства — с Днем благодарности!

Благодарность — это то, что исходит из сердца! Каждому из нас есть, за что быть благодарным. Мы благодарны друг другу за дружбу и взаимопонимание, согласие и мощную поддержку в трудные минуты и нашему стремлению жить в мире. Благодаря таким человеческим качествам как милосердие, душевная теплота, гуманность, доверие мы живем в дружбе, единстве и согласии, и к этому причастен каждый казахстанец.

Одним из приоритетов государственной политики являются межэтнические отношения. Большой вклад в просветительскую работу по вопросам политики единства и согласия вносит АНК. Представители структур региональной АНК, этнокультурных объединений — участники актуальных проектов, которые все сближают, делают дружнее.

В этот праздничный день хочу пожелать всем здоровья, счастья, благополучия, мира и процветания, уважения, успеха!

*Георгий БУЮКИДИ,
председатель общества
героев Жамбылской области*

Дорогие казахстанцы!
Поздравляю с Днем благодарности!

Этот праздник является данью уважения всем представителям многих этносов нашей полиэтнической страны, тем, кто сегодня развивает экономику, социальную сферу, создает условия для самореализации сограждан.

День благодарности — это проявления взаимопонимания и взаимоуважения всех этносов страны, готовности помогать друг другу. Мы поддерживаем друг друга, участвуем в благотворительных мероприятиях, протягиваем руку помощи тому, кто оказался в непростой ситуации.

В этот знаменательный день желаю всем благополучия, крепкого здоровья, взаимопонимания и оптимизма! Дарите каждый день людям слова благодарности!

Лаурентиус КАН,
председатель Ассоциации корейцев
Жамбылской области «Коре»

АТА-АНА, СІЗДІ НЕ АЛАҢДАТАДЫ?

Тараз қаласында Политехтың оқу залында ұстаздар мен ата аналар арасында сыр - сұхбат форматында «Ата-ана, сізді не алаңдатады?» атты кеңес алаңы ұйымдастырылды. Арнайы шақырылған мамандар сан-сауалмен келген ата-аналарға жауап берді. Колледждің педагог организаторы Райхан Сламбектің модераторлығымен өткен іс-шараға Жамбыл облысы ҚХА «Әулиеата» қазақ мәдени орталығының Аналар кеңесінің өкілдері, колледж студенттері, оқушылар және ата —аналар қатысты.

Балаларды тәрбиелеу жолында оғаш қылықтар орын алмас үшін өз кеңесімен келген маманның бірі Жамбыл облыстық ҚХА мүшесі, «Әулие - ата» атындағы қазақ мәдени орталығы төрағасының орынбасары, М.Х.Дулати атындағы Тараз өңірлік университетінің «Мәдениет және өнер» кафедрасының меңгерушісі - Кабиева Айгүл Қабиқызы: «Отанның отбасынан басталатын ескерсек ең бірінші беріп жатқан тәрбиеміздің бағытының дұрыстығына жан-жақты көз жеткізу керектігі. Тұлғаның қалыптасуы отбасынан басталады. Отбасылық құндылықтар тұтас табиғаттың үйлесімді дамуы үшін қажетті дағдыларды қалыптастырады. Сонымен қатар, бала тәрбиелеуде басты назарға алатын нысан, оның жеке шекарасына ұқыптылығымыз керек. Бұл өмірге келген әр адам жеке тұлға-деді, өз сөзінде».

Ерекше форматтағы көзделуімнің негізгі мақсаты - отбасылық құндылықтарды және рухани-адамгершілік қасиеттерді жандандыру, отбасылық зорлық-зомбылықтың алдын алу, отбасы - адамзаттың аса қажетті, әрі қасиетті алтын бесігі екенін түсіндіру, сүйіспеншілігін арттыру болып табылады.

Егемен еліміздегі мемлекеттік саясаттың маңызды және басым бағыттарының бірі - балалықты қорғау және баланың әл-ауқатын қамтамасыз ету екені белгілі. Осы орайда Республика көлемінде ұйымдастырылып жатқан түрлі шаралар бар. Соның бірі ел бойынша қолға алынып жатқан «Әр бала — жарық жұлдыз» жобасы. Бүгінгі іс-шарада осы жобаның негізінде жүзеге асып отыр.

«Ақпараттық жұмыс және қоғаммен байланыс» бөлімі

ЗАСЕДАНИЕ КЛУБА ЖУРНАЛИСТОВ

В Доме Дружбы г.Уральска прошло расширенное заседание Клуба журналистов Ассамблеи народа Казахстана Западно-Казахстанской области.

Среди участников были как члены клуба, так и руководители средств массовой информации, общественных структур АНК региона. На повестке дня, под руководством председателя Клуба журналистов АНК ЗКО Асланбека Губашева, обсуждался план работы на текущий год и новый состав Клуба журналистов.

Участники заседания активно делились реализованными проектами и вносили предложения по плану дальнейшего развития журналистики в регионе. В ходе обсуждения были затронуты разнообразные темы, относящиеся к современной медиасфере, этике журналистов и их роли в обществе.

Мероприятия данного формата играют важную роль в формировании профессионального сообщества журналистов, способствуют обмену опытом и знаниями, а также содействуют развитию качественной журналистики в регионе. По итогам заседания был утвержден план работы на текущий год и обновленный состав регионального Клуба журналистов.

«АҚЫРЫН ЖҮРІП, АНЫҚ БАС» ЖАҢА ДЕҢГЕЙГЕ

Ағымдағы жылдың 21 ақпанда ZOOM платформасында ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігі этносаралық қатынастарды дамыту комитетінің төрағасы Ғалым Нұрмағамбетұлы Шойкиннің қатысуымен Республикалық әдістемелік кеңестің онлайн-отырысы өтті.

Іс-шараға «Қоғамдық келісім» КММ, өңірлік Достық үйлерінің қызметкерлері қатысты. Отырыс барысында ҚХА құрылымдары мен этномәдени бірлестіктермен жұмыс істеу тәсілдерін жандандыру, ақпараттық жұмысты ұйымдастыру, «Қоғамдық келісім» КММ және Достық үйлерінің қызметін қайта форматтау мәселелері қызу талқыға түсті. Іс-шараның ең маңызды сәті — ҚХА мақсаты мен міндеттерін іске асыру жөніндегі жұмыс жоспарының жобасын ұсыну болды. Бұл жоба этномәдени бірлестіктердің жұмысын жандандыруға, жүйелі жоспарлауға және неғұрлым тиімді өзара іс-қимылға бағытталады.

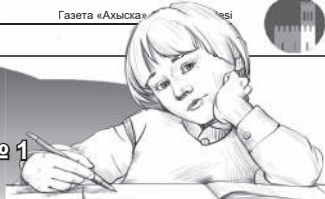
Сонымен қатар, аудитория үшін Қоғамдық келісім КММ қызметін бағалау тетігі, жаңа жүйедегі қоғамдық аккредиттеу ережелері, «Алғыс айту» күніне арналған «Арайлы Атамекенім» челленджін орайлы өткізу сөз болды.

Алдағы «Алғыс айту» мейрамы тек этнос өкілдеріне ғана емес, жалпы бұкіл Қазақстандағы қатысты екені де баса айтылды. Жалпы, Ғалым Нұрмағамбетұлы ҚХА Баспасөз қызметінің жұмыстарына да жаңашылдық ендіруді тілге тиек ете келе өңірлік КММ жұмыстарының жаңа жүйелерін таныстыру барысында түсінікті де, кеңіле қонылды бағыт-бағдар берді. Оқтайлы отырыс барысында мәдениетаралық өзара іс-қимылды, этносаралық коммуникацияларды кеңейту, этноәлеуметтік топтарды біртұтас азаматтық отбасына біріктіру, мемлекеттік тіл, іс-шараларды өткізу кезінде мемлекеттік рәміздерді пайдалану туралы да нақты тапсырмалар талқыланды.

Бибігүл ШАХЗАДА

Постоянными авторами страницы являются учителя и ученики Талгарского частного лицея-интерната № 1

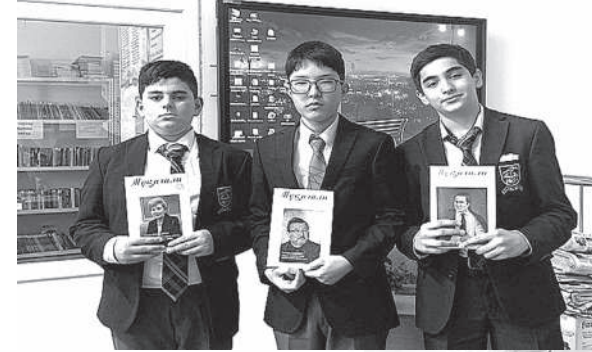
«Ғасыр ақыны» атанған Мұқағали жырлары жылдан — жылға, ғасырдан — ғасырға жалғаса бермек! Мұқағали — мәңгілік өмір!

Бақыт деген — сенің бала күндерің,
Бақытсыз-ақ бақытты боп жүрерің.
Бақыт деген - сенің бала күндерің,
Бақытсыз-ақ бақытты боп жүрерің.
Бақытын да, басқасын да білмеуің
Бақытсыз-ақ ойнағаның-күлгенің.
Бақыт жайлы менің мынау білгенім.
Бақыт деген - бірде шаттық, бірде муң.
Бақытты сол - тәрік өтіп түндерің,
Бақыт іздеп азаптанса, кімде-кім.
Бақыт деген - өркімдерде бір арман.
Сол арманның шыққан жері құмардан.
Ал сен үшін бақыт деген - дәл қазір.
Бақыт жайлы жазса алмаған шығарман.
Бақыт іздеп мал бақ, мейлін, тас қала,
Бірақ балам, мынаны естен тастама:
Бақыттысың бақыт іздеп сорласаң,
Бақытты боп сорлап жүрсең масқара!
Бақыттың - мен, бақытым деп біл мені,
Мені білсең, бақытыңды білгенің.
Ал мен үшін бақытты күндерім-Балам, саян бақыт іздеп жүрерің!

Туған жері Алматы облысының Нарынқол ауданындағы Қарасаз ауылы. Топырақ бұйырған жері Алматы қаласы. Балалық бал дәуірінен соғыста қаза болып, анасы Нағиман Мұқағалидың өкшесін баса туған үш ұлды өзі асырап жеткізген. Орта мектепті интернатта жатып бітірген Мұқағали еңбекке ерте араласып, ауылдық кеңестің хатшысы, қызыл отаудың меңгерушісі, комсомол қызметкері, жетікылдық мектептің мұғалімі болады. Содан Нарынқол аудандық «Советтік шекара» газетіне орналасып, қаламгерлікке ден қояды. Мұнан соң «Социалистік Қазақстан» (қазіргі «Егемен Қазақстан») газетінің (1962-1963), «Мәдениет және тұрмыс» (қазіргі «Парасат») 1963-1965, «Жұлдыз» (1965-1972) журналдарының редакциясында, Қазақстан Жазушылар одағында (1972-1973) қызмет атқарады. 8 «Е» сынып оқушылары лицей кітапханасында «Мұқағали - мәңгілік ғұмыр» атты сынып сағатын өткіздік.

Оқырмандарымызға ақиық ақынымыздың артына айрықша өшпейтін із қалдырғаны айтылды. Мұқағали Мақатаевтың өмірі мен шығармашылығы насихатталды, ақиық ақынымыздың өлеңдерін оқушыларымыз мәнгерлеп оқыды, кітап көрмесімен танысты және М.Мақатаев туралы фильмнен үзінді көрсетілді.

8 «Е» сынып оқушылары Ақиық ақынымыздың өлеңдерін 8 «Е» сынып оқушылары мәнгерлеп оқыды. Қаримов Омар Информатика пәнінің мұғалімір

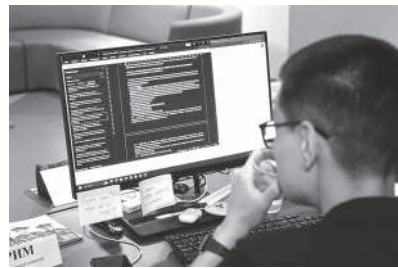

Защиту персональных данных всех казахстанцев обеспечивают всего 4 сотрудника

Депутат Мажилиса Екатерина Смышляева требует усилить защиту персональных данных казахстанцев. Соответствующий депутатский запрос она озвучила на пленарном заседании Мажилиса.

Екатерина Смышляева отметила, что новости об утечках личной информации казахстанцев можно встретить в лентах почти ежедневно. Если раньше речь шла об адресах и телефонах, то сегодня по тем же схемам утекают уже и медицинские данные, банковская информация, то есть сведения, являющиеся тайной. Вчера в медиапространстве разгорелся очередной скандал с утечкой персональных данных наших граждан. Утечку обнаружили на иностранных ресурсах. Это очередное следствие прямого игнорирования требований законов крупными, далеко не бедными компаниями. Мы ежедневно доверяем им чувствительную информацию с надеждой, что она будет в безопасности. При этом, законодательная основа защиты информации в нашей стране соответствует мировым стандартам. Только за последние два года депутатами фракции партии АМАНАТ совместно с

депутатом инициировано три пакета поправок к защите персональных данных, - сказала депутат.

По ее мнению, в правоприменении законов есть проблемы. Так, есть вопросы к администрированию.

Сегодня управление по защите персональных данных со штатной численностью всего 4 единицы осуществляет защиту прав всех граждан Республики Казахстан, а также иностранных граждан, которые прибывают на территорию нашей страны. Это более 20 миллионов субъектов персональных данных. Учитывая внедрение государственного контроля, объем работы вырастет в разы. При этом участие отраслевых государственных органов в вопросах защиты своих же данных, и даже тайн, нельзя назвать полноценным. Это серьезная проблема, поскольку правильные законы при слабом администрировании еще не гарантируют защиту, а их наличие создает опасную иллюзию порядка, - отметила Смышляева.

Депутат считает, в Казахстане медленно внедряются инструменты защиты данных. Самый яркий пример - сервис контроля доступа к персональным данным. Это программа, которая уведомляет граждан и уполномоченный орган о том, что кто-то использует их данные. Сервис был разработан 2 года назад, ему дан правовой статус. Однако до сих пор его внедрили всего 118 операторов персональных данных, - продолжила она.

Кроме того, заявила Смышляева, после принятия законов ревизия отраслевых подзаконных нормативно-правовых актов не проводится или проводится не сразу. Особенно это касается истребования лишней информации. Приведу примеры. 13 февраля вступил в силу законодательный запрет на сбор бумажных копий удостоверений. Пересмотрены ли правила и регламенты работы организаций, например, вокзалов или гостиниц? Нет, бумажные копии по-прежнему собираются повсеместно. Еще один недавний пример с утечкой данных студентов поставил вопрос: когда уполномоченный орган последний раз оценивал и пересматривал перечень медицинской информации, которая подлежит сбору и хранению?

Получая аккредитацию, регистрируясь на сайтах, оформляя дисконтные карты, граждане заполняют формы на несколько листов по принципу «всегда так было». Слабое администрирование и игнорирование требований информационной безопасности сходит с рук, поскольку информированность граждан о своих цифровых правах все еще остается низкой, - подчеркнула Екатерина Смышляева.

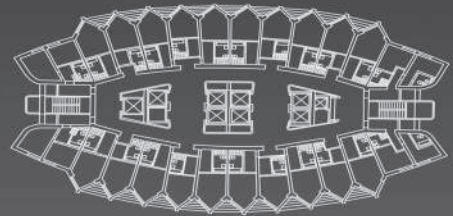
В связи с этим депутат считает необходимым увеличить штатную численность уполномоченного органа по вопросам защиты персональных данных или рассмотреть перераспределение функций, возможно, с передачей их в конкурентную среду аккредитованным организациям в сфере информационной безопасности, а отраслевым государственным органам - своевременно приводить подзаконные нормативно-правовые акты в соответствие с законодательными актами верхнего уровня.

Также Смышляева требует усилить администрирование требований, принятых в части оборота персональных данных, и истребования информации, и обеспечить информирование граждан о правилах обращения с данными через государственную информационную политику.

Наталья БУЛАНОВА

АРЕНДА ОФИСОВ В ГОСТИНИЦЕ КАЗАХСТАН

Телефоны: +7 (727) 291 92 00
+7 (727) 291 91 53
+7 (702) 995 57 53
E-mail: assistant@kazakhstanhotel.kz

ХОЧЕШЬ БЫТЬ ЗДОРОВЫМ И КРАСИВЫМ? ПРИХОДИ К НАМ И ВЫБЕРИ...

ТРЕНАЖЕРНЫЙ КОМПЛЕКС
БАР СПОРТИВНОГО ПИТАНИЯ
ЗУМБА (танцы) БОДИФЛЕКС
САУНА (входит в абонемент)

ШКОЛА БОКСА (с 10 лет)
ТАКВАНДО
ФИТНЕС СТУДИЯ
СТУДИЯ МАССАЖА

CLASSIS
Fitness centre & Health club

Наурызбай Батыра 75.3 этаж
төл.: 8 (727) 344-13-05
www.classis.kz

Строительство
многоквартирных жилых домов с объектами обслуживания и подземными паркингами.

Alatau City

САМУРЫК КАЗЫНА

САМУРЫК КАЗЫНА

Exclusive GROUP

г. Алматы, Алатауский район, микрорайон «Албулак», ул. 3, участок 33П.

УВАЖАЕМЫЕ ЧИТАТЕЛИ ГАЗЕТЫ «АХЫСКА»!

Дорогие друзья, искренне верим, что вы, как и прежде, будете с нами. Подписаться на 2024 года вы можете в любом отделении АО «Казпочта».

Здесь может быть ваша реклама

12 ай/мес. город/село
5055 теңге 5261 теңге

Временно нетрудоустроенные молодые казахстанцы смогут получить гранты на соцпроекты

Для этого нужно принять участие в проекте Zhas Project, который в этом году будет реализован в 20 регионах страны.

Как пояснил председатель комитета по делам молодежи и семьи Минкультуры Кайрат Камбаров, молодежь категории NEET – это молодые люди, находящиеся вне сферы занятости и образования, которые временно не работают, не обучаются в организациях образования или не проходят профессиональную подготовку, переподготовку.

Они смогут принять участие в проекте Zhas Project, который в этом году будет реализован в 20 регионах страны. Социальные проекты, направленные на решение проблем граждан в возрасте от 18 до 35 лет, предусматривают предоставление на конкурсной основе малых грантов на сумму до 1 млн тенге, – отметил спикер.

По его словам, участники проекта должны соответствовать нескольким критериям. Во-первых, быть гражданами РК в возрасте от 18 до 35 лет. Претенденты должны быть постоянно или временно зарегистрированы на территории региона на момент подачи заявки. При этом заявитель должен быть в статусе временно неустроенной молодежи.

Проект должен быть направлен на решение социальных проблем местного сообщества и должен быть реализован в срок не более 4 месяцев. В рамках конкурса не поддерживаются проекты, противоречащие законодательству РК, и направленные в том числе на коммерческую деятельность, предусматривающую оказание платных услуг/продажу товаров в течение реализации проекта; проекты, предусматривающие какие-либо виды строительных работ или работ по реконструкции/реставрации зданий; проекты, предусматривающие покупку/аренду оборудования для местных государственных органов, прочих государственных учреждений или неправительственных организаций, а также проекты, предусматривающие приобретение/аренду земельных участков, покупку/аренду жилья, покупку автотранспорта, покупку сельскохозяйственных животных, – сказал спикер.

В течение периода реализации малых грантов будет обеспечена организация юридической и консультативной (менторской) поддержки молодежи с приложением квалифицированных тренеров, менторов, психологов и специалистов по продвижению и развитию социальных проектов.

В 2022 году данный проект был реализован в пилотном режиме в 6 регионах, в которых малые гранты получили 250 человек.

Гульмира КУНАПИЯ

Курсы подготовки к семейной жизни могут ввести в Казахстане

Об этом в ходе пресс-конференции в СЦК сообщил председатель комитета по делам молодежи и семьи Минкультуры Кайрат Камбаров.

По его словам, в Мажилисе сейчас рассматривается законопроект о семейно-бытовом насилии, который содержит подпункты, что перед вступлением в брак в месячный срок необходимо обучить будущих молодоженов основам семейных отношений.

Менторы, психологи будут работать с гражданами, которые хотят вступить в брак. Пока это на рассмотрении, – ответил спикер.

Ранее юрист по семейному праву посоветовала не забывать влюбленным, что заключение брака влечет за собой не только права, но и обязанности. Среди наиболее частых причин разводов юрист отметила измены, финансовые споры, зависимости одного из супругов. По ее словам, люди часто пытаются решать в кабинете юриста вопросы, которые лежат в области межличностных отношений.

В этой связи психолог рассказала, к чему надо быть готовым будущим супругам, и по каким пунктам им лучше договориться заранее, чтобы жить счастливо.

Гульмира КУНАПИЯ

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Редакция газеты «Ахыска» доводит до сведения всех авторов: **тексты необходимо присылать в Word.**

Сканированные материалы приниматься не будут.

Здесь может быть ваша реклама

Урок казахского языка

Жаттығулар – Упражнения 6

- 6.1 Отырыңыңа көрсетілген сөздермен, запятыңа қажетті сөздермен жазыңдар:
- Дарыс: – Сіз газетаны оқымақпа? (ты оқымақпа?)
Оқыт: – Жоқ, мен газетаны оқымақпа. (ты оқымақпа?)
1-ші сөзбен: – Жоқ, мен газетаны оқымақпа. (ты оқымақпа?)
2-ші сөзбен: – Жоқ, мен газетаны оқымақпа. (ты оқымақпа?)
- 1) – Сіз шай ішсеңіз жақсы ба? (ты ішсеңіз?)
– Жоқ, мен шай ішпем. (ты ішпем?)
- 2) – Сендер институтқа оқымақпа? (сіз институтқа оқымақпа?)
– Жоқ, біз институтқа оқымаймыз. (сіз институтқа оқымайсыз?)
- 3) – Ол газетаны оқымақпа? (ол газетаны оқымақпа?)
– Жоқ, ол газетаны оқымайды. (ол газетаны оқымайды?)
- 4) – Сіз жақын келсеңіз жақсы ба? (сіз жақын келсеңіз?)
– Жоқ, біз жақын келмейміз. (сіз жақын келмейсіз?)

- 6.2 Заполните пробелы подходящими глаголами и выучите текст наизусть:
- Кір-ін жұрт (меншік) оқы-а отыр-а (меншік) сөйлес-ін жатты-у (меншік) ас-ін тұр-у (меншік)
Аулаған-а (меншік) тұр-у (меншік) ойла-а жұр-у (меншік) жатты-а қал-а жатты-у (меншік)
Шар-а жұр-у (меншік) қара-а отыр-а (меншік) сөйлес-ін жатты-у (меншік) тұр-у (меншік)

Сөйле қызықты-ақ ала-а (ты) Ол Қырымға-а (ты)
(Сөйле қызықты-ақ ала-а) (ты) Ол Қырымға-а (ты)

Ол (ты) Сөйле сөйлес телефонға-а (ты) Ол (ты)
(Ол) (ты) Сөйле сөйлес телефонға-а (ты) Ол (ты)

Бір айла билетті қатасын (ты) Көпесті-ақ жала-а (ты) көп ала-а
(Бір айла билетті қатасын) (ты) Көпесті-ақ жала-а (ты) көп ала-а

(ты) Бір тұр-а отыр-а (ты) бізге-а (ты) бізге-а (ты)
(ты) Бізге-а (ты) бізге-а (ты) бізге-а (ты)

Ақпарат арасында (ты) Жас жеті жеті-а (ты) бізге-а (ты)
(Ақпарат арасында) (ты) Жас жеті жеті-а (ты) бізге-а (ты)

Егер адам киноға-а (ты) далаға-а (ты)
(Егер адам киноға-а) (ты) далаға-а (ты)

Практика перевода 6

- 1) Вы где работаете? _____
- 2) Я в аптеке работаю. _____
- 3) _____ Ол гимназияда оқыды.
- 4) _____ Қайрат не істеп тұрсаңдар?
- 5) Я еду готовлю. _____
- 6) Вам понравилась? _____
- 7) Ты в каком городе учишься? _____
- 8) _____ Мен Сызданда оқып жүрмін.
- 9) _____ Сен Астанада істеп жүрсің.
- 10) Я буду отдыхать. _____
- 11) Я завтра вообще никуда не пойду. _____
- 12) _____ Мен үйіме қаламын.
- 13) Я не знаю, почему ты смеешься. _____
- 14) _____ Сен өзіңнің сұрақтарыңмен мені замансызсың.
- 15) Я учусь. _____
- 16) Я читаю. _____
- 17) _____ Ол жақсы істеп ма?
- 18) _____ Сөйле киноға-а адамға тұр.
- 19) Он Карыққа жетеді. _____
- 20) Она оқыды. _____
- 21) _____ Сөйле сөйлес телефонға сөйлесіп жүр.
- 22) Он сердится. _____
- 23) _____ Бір айла билетті қатасын сөйлесіп жүр.
- 24) Молодой парень в кинотеатр жетеді. _____
- 25) _____ Егер адам киноға-а далаға шығып жүр.
- 26) Ты надо мной смеешься? _____

AMBASSADOR HOTEL ALMATY

121 Zheltoksan Street, Almaty, Republic of Kazakhstan, 050091
ул.Желтоқсан, 121, Алматы, Республика Казахстан, 050091

Phone/Тел.: +7-(727) 250-89-89, 50-89-45... 49
Факс/Факс: +7-(727) 272-64-41

www.ambassadorhotel.kz
e-mail: ambassadorhotel@msn.com

Эксперты дали прогноз по инфляции, ВВП и цене на нефть

Национальный Банк Казахстана опубликовал результаты очередного макроэкономического опроса среди экспертного сообщества.

Сообщается, что эксперты сохранили ожидания по росту экономики Казахстана и цене на нефть на 2024-2025 годы, при этом по другим параметрам прогнозы несколько изменились.

— Так, в феврале сценарные условия по цене на нефть не претерпели существенных изменений. По медианному ожиданию респондентов, цена на нефть марки Brent в 2024 году сложится на уровне 80,5 долларов США за баррель, ожидания на 2025 и 2026 годы остались без изменений. Оценки по росту экономики Казахстана на 2024 и 2025 годы сохранены на уровне 4,5% и 5% соответственно. Прогноз на 2026 год улучшен — с 4,2% до 4,5%, — говорится в пресс-релизе Нацбанка.

Более высокий уровень инфляции ожидается аналитиками в 2024 году. Прогноз повышен с 7,5% до 8,5%. В 2025 году оценки инфляции снижены с 6,9% до 6,5%. К концу прогнозного горизонта респонденты ожидают замедление инфляции до 5,7% при цели 5%.

Вслед за изменением оценок по инфляции, ожидания аналитиков по уровню базовой ставки на 2024 год также были пересмотрены — с 13,5% до 13,8%. Медианные значения прогнозов базовой ставки на 2025 и 2026 годы сложились на уровне 10,5% и 9% соответственно.

Всего в опросе приняли участие 12 организаций, это профессиональные участники рынка, исследовательские институты, международные организации, а также рейтинговые агентства.

Отмечается, что макроэкономический опрос не содержит прогнозы Национального Банка.

Айгуль ТУЛЕКБАЕВА

По вопросам аренды обращайтесь по тел: 344 13 04

Atrium

- Кинотеатр
- Центр семейного отдыха

- Женская одежда
- Аксессуары
- Мужская одежда
- Косметика
- Одежда для детей

Наурызбай батыра 7Б (уг.ул. Райымбек)
www.atrium-almaty.kz

AHISKA

№ 8 (976)
23 ŞUBAT 2024 / 23 AҚПАН 2024ж.

Yayın Sahibi / Менчик иесі
«Газета «АХИСКА» ЖШС»
Курғасы / Негізін қалаушы
Zylydin Kassanov
Zylydin Kassanov
Zylydin Kassanov

Yayın Kurulu / Менчик кеңесі
Zylydin Kassanov
Zylydin Kassanov

Yayın Kurulu / Менчик кеңесі
Adzimurat Isaev
Adzimurat Isaev
Alimbek Karimov
Alimbek Karimov
Vasiliy Ismailov
Vasiliy Ismailov
Alimkhan Karimov
Alimkhan Karimov
Tofik Akmedov
Tofik Akmedov
Ibragim Turki
Ibragim Turki

Genel Yayın Yönetmeni / Бас редакторы
Rovshan Memetdoglu
Rovshan Memetdoglu

Yazı İşleri Müdürü / Бас редакторын орынбасары
Ahmet Atak
Ahmet Atak

Editor / Әдеби редакторы
Gina Takisheva
Gina Takisheva

Muhabirler / Тилшілер
Kalbinur Khoshnazarova
Kalbinur Khoshnazarova
Aida Kozhambetova
Aida Kozhambetova
Mevlut Isyk
Mevlut Isyk

Tasarım / Дизайн
Oksana Krasnozholova
Oksana Krasnozholova

Gazete, Kazakhstan Cumhuriyeti Kültür ve Enformasyon Bakanlığı tarafından 9 Ekim 2008 tarih ve №9528-G ile resmi olarak Gazeteler Kanunu kapsamında 2008 yılında 9 kazağa № 9528-G тіркелді.

Гәзет Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінде 2008 жылы 9 қазанда № 9528-Г тіркелді.

Haftalık süreli yayın
Апта сайын шығады

Yönetim Yeri / Редакция мекенжайы
050002, Kazakhstan Cumhuriyeti, Almaty, Dzhanghildina Cad. 31
050002, Қазақстан Республикасы, Алматы қ.с.ы, Жанғалдына қ.с.і. 31

Telefon / Телефон
+7 (727) 339 24 15

E-Posta / Э-пошта
ahiska60@mail.ru

Basım Yeri / Баспа үйі
«Делу» РТБҚ ЖШС
Алматы қ.с.ы, Қадақов к-сі, 17
Тел.: 273-12-54, 242-45-20

SPARİS / Талсырыс
№ 3060

TIRAЖ / Тираж
2 000 асеп / дана

Editorial board members and their roles are listed in detail.

Midea - производитель Бытовой техники №1 в Мире

Ваш проводник в Легкую жизнь

mideakz
mideakz.com

ВЕНЕЦИЯ

Кавказская и европейская кухня
Живая музыка
Летняя площадка
Уютный интерьер
Гостеприимная атмосфера

Мы рады видеть Вас!

г. Алматы, ул. Каирбекова (Талгарская) 72,
ул. Богенбай батыра, Тел.: 293-81-67

ORHUN MEDICAL

ИННОВАЦИОННЫЙ СПОСОБ ЛЕЧЕНИЯ ОНКОЛОГИЧЕСКИХ ЗАБОЛЕВАНИЙ

ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ
ТОЧНОСТЬ ВОЗДЕЙСТВИЯ
ЭФФЕКТИВНОЕ И БЕЗОПАСНОЕ ЛЕЧЕНИЕ

Джем Парлак
Заведующий отделением
Томотерапии

г. Алматы
пр. Абая, 91, 3-й корпус
+7 777 039 10 79

98% положительных отзывов от пациентов
92% положительных результатов от лечения
100% планирование и точное описание курса лечения

tomoterapia.kz
tomoterapia.kz
info@tomoterapia.kz

Лицензия №15002207 выдана управлением экономики и бюджетного планирования города Алматы (Акимат города Алматы) от 05.02.2015 г.

2 ТОРГОВЫХ ЭТАЖА БОЛЕЕ 160 БУТИКОВ

ОГРОМНЫЙ ВЫБОР МУЖСКОЙ, ЖЕНСКОЙ, ДЕТСКОЙ ОДЕЖДЫ И ОБУВИ! А ТАК ЖЕ, ТОВАРЫ ДЛЯ ДОМА, БЫТОВАЯ ТЕХНИКА И МНОГОЕ ДРУГОЕ.

АРЕНА

г. АЛМАТЫ, АБАЯ 141
+7 (727) 277 5481
@tdarena.almaty